

עת"א 22960/08-16 - זוהר מזרחי נגד מדינת ישראל - נציב שירות בתי הסוהר

בתי המשפט

עת"א 22960-08-16

בבית המשפט המחוזי
בירושלים

תאריך: י"ד אב תשע"ו, 18 אוגוסט 2016

בפני: כב' השופט אלכסנדר רון

בעניין: זוהר מזרחי

העותר

ע"י ב"כ עו"ד בראונשטיין

נגד

מדינת ישראל - נציב שירות בתי הסוהר

המשיבה

ע"י פרקליטות מחוז ירושלים/עו"ד גולדשטיין

החלטה

1. כללי

החלטה בעתירת המבקש כלפי החלטת נציב שירות בתי הסוהר מיום 25.7.16, לפיה נדחתה בקשתו לשחרור מוקדם.

2. מסגרת הדין

א. ביום 21.5.15 נגזר דינו של הנאשם (במסגרת הסדר טיעון) בת"פ 20294-11-14 לשישה חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות (החל מיום 12.7.2015) לאחר שהורשע במתן שוחד. רלוונטי להחלטה זו האמור בפרק העובדות של כתב האישום בו הודה העותר, כי ניתן השוחד בגינו הורשע לחייל, תמורת אי בדיקת כלי הרכב במחסום, והכל במידה רבה כדי לאפשר לעותר להבריח לישראל ביצים בניגוד לחוק.

ב. שבועות מספר לאחר מכן, ביום 6.8.2015, הוגש כלפי העותר כתב אישום נוסף שגם עניינו נוגע לעבירות שנכרכו בשיווק ביצים בתחומי ישראל שיובאו, שלא כחוק. לצד אותו כתב אישום הוגשה גם בקשה למעצר המשיב עד תום ההליכים [מ"ת 40214-07-15]. להסרת ספק,

שימת לב לסעיף 1 להחלטת בית המשפט במסגרת תיק זה מיום 24.8.2015 המתארת את נסיבות אותה פרשה. במישור האופרטיבי נשלח העותר באותו הליך [היינו ההליך המאוחר], למעצר בית באיזוק אלקטרוני.

ג. בהיותו עצור באיזוק אלקטרוני, לא התייצב המבקש לריצוי עבודות השירות. נוכח זאת, ולאור בקשת הממונה על עבודות השירות, החליט ביום 24.12.2015 מפקד מחוז מרכז של שב"ס מתוקף סמכותו לפי סעיף 51ט' לחוק העונשין להפקיע ולהורות על ריצוי ששת חודשי המאסר מאחורי סורג ובריא. על החלטה זאת עתר המבקש כנגד המשיבה, הנושא נדון בפני כב' השופט ד"ר מרזל, אשר ביום 29.3.16 החליט לדחותה [עת"א 5892-01-16]. בין לבין נדחתה ביום 15.2.2016 גם בקשה קודמת של העותר שהוגשה לכב' השופטת כנפי-שטייניץ ושנועדה לאפשר לו לבצע את עבודות השירות.

ד. על החלטת כב' השופט מרזל הוגשה בקשת רשות ערעור לבית המשפט העליון, אך זו נדחתה - רע"ב 3041/16, כב' השופט סולברג, מיום 9.5.16.

ה. ביום 17.4.2016 החל המבקש לרצות את ששת חודשי המאסר - בכלא.

ו. סמוך למועד חלוף שני שלישים מתקופת המאסר, פנה המבקש בבקשה לנציב בבקשה להפעלת החוק לשחרור על-תנאי ממאסר, וביום 25.7.16 ניתנה החלטת הנציב כדלקמן: **"הנציבה החליטה לא לשחרר את האסיר שחרור מוקדם בשל העובדה כי לא השכיל לנצל את ההזדמנות שניתנה לו לשאת מאסרו בעבודות שירות וכי שב לסורו ומבצע עבירות"**. על כך - הערר שבפניי.

3. תמצית נימוקי העתירה

תחילה נטען מסעיף 9 לבקשה לחוסר סבירות החלטת הנציב תוך התעלמות משיקולים ענייניים. בתוך כך הודגשה הערכת הנציב שהעותר "שב לסורו" שהיא, על-פי הנתען, שגויה; מסעיף 15 לבקשה הודגש עד כמה אין בשחרור העותר כדי לסכן את שלום הציבור; מסעיף 16 לבקשה צוינו הפוטנציאל השיקומי, חרטת העותר ושאר נימוקים

בכללם נסיבותיו האישיות ותקופת המאסר הקצרה שנקבעה לריצוי.

4. דין והכרעה

א. תחילה נמצא להזכיר מושכלות יסוד, ולפיהן, בהליך כגון דא, אין בית המשפט נכנס בנעלי הנציב, ודי לו, לבית המשפט, לבחון האם לוקה ההחלטה בחוסר סבירות קיצונית המצדיקה התערבות:-

בית משפט זה עמד לא פעם על כך כי בהפעלת ביקורת שיפוטית על מדיניות המשיב והחלטותיו, לא ימיר בית המשפט את שיקול דעתו בשיקול דעתו של המשיב. הטעם לכך היה כי הסמכות שהוענקה למשיב אינה דומה, מבחינת מהותה והיקפה, לסמכות מינהלית רגילה, וזאת בשל מורכבותה הרבה. בהקשר זה אף נקבע כי למשיב מתחם סבירות ומתחם מידתיות רחבים באופן יחסי, וכי בהפעלת ביקורת שיפוטית על הפעלת סמכות המשיב נדרשים איזון ורגישות יותר מאשר במקרים אחרים [רע"ב 6956/09 מאהר יונס נ' שרות בתי הסוהר, 7.10.2010; וראה גם עתא (י-ם) 4883-12-14 אשרף עלון נ' נציב בית הסוהר, 30.12.201].

ב. עוד נמצא לנכון לציין כבר בשלב זה, שטעמה של הבקשה מוגבל מלכתחילה בהשוואה למקרים דומים אחרים, באשר, ועל כך אין חולקין, אפילו תתקבל העתירה, לא יעבור המבקש אלא, לכל היותר, חזרה למצב שקדם למאסרו הנוכחי, היינו לאיזוק אלקטרוני. בתוך כך אציין שער אני לכך שמנקודת מבטו של המבקש, מצב דברים זה אף נתפס כתומך בבקשתו באשר, ככל שעל הפרק שאלת מסוכנותו, זו, על-פי הנטען, נמוכה במיוחד באשר, מכל מקום, לא ישוב אלא לאיזוק אלקטרוני. בנקודה זו אציין, שאכן, לטעמי, שאלת המסוכנות אינה השאלה המרכזית בפרשה זו, לרבות מטעם זה.

ג. עוד מקבל אני מכיוונו של המבקש, אם כי לא באופן מוחלט, שהחלטת הנציב, אכן, לאקונית. נכון היה שתפורט כדבעי, דבר שלא נעשה. ועם זאת, נוטה דעתי, כי ראוי לבית המשפט לשאוף להחלטה לגופן של טענות ולהחלטה הנכונה בנסיבות העניין, ועדיף הדבר שבעתים על פני החלטה שמצטמצמת לבדיקת מידת הפירוט בהחלטת הנציב. החלטת הנציב, ראוי היה, אכן, שתהא מפורטת יותר, אך לא בכך ראוי לראות את השיקול העיקרי

שבפני בית המשפט.

ומכאן, לגופן של שאלות.

ד. דומה, דגש רב שם הנציב על שלביה הראשונים של הפרשה, ולא בכדי מצאתי לנכון לפרטם: העובדה שנדון בתחילה העותר לעבודות שירות אך אלה הופקעו בשל אי התייצבותו, וגם אם נבע הדבר בשל מעצר הבית שהושת עליו בהליך הבא. יתכן שנקודה זו אף מהווה, אכן, את ליבו של הדיון בפרשה זאת. ברם, בנקודה זו נמצא לקבוע שהלגיטימיות של החלטת הנציב, לעת ההיא, להפקיע את עבודות השירות, ולראות באי התייצבותו כמעשה פגום, אושרה באופן מלא הן על-ידי בית המשפט המחוזי והן על-ידי בית המשפט העליון. לשון אחר: ככל שבפי ב"כ העותר טענות כלפי הנימוק העיקרי שאותו ציין בבירור הנציב בהחלטתו, כי, כלשונו, לא השכיל העותר לנצל את ההזדמנות שניתנה לו לשאת את מאסרו בעבודות שירות, משקל טענותיה, מוגבל. ציין הנציב במפורש בהחלטתו נימוק רלוונטי שבמרכזו אי התייצבות לעבודות שירות, וזאת בנסיבות לגביהן נפסק, וחזר ונפסק, שהיה בהן כדי להצדיק גישה מחמירה מצד הנציב.

ה. ואף התמונה הכללית שנגד עיני בית המשפט מתיישבת עם כל האמור. הן העבירה בגינה מרצה המבקש את העונש שנדון והן המעשים שהיוו בסיס לכתב האישום שהוביל למעצר הבית, כרוכים בסוג של רצידיביזם, לכל הפחות בכל הקשור להברחה לישראל של ביצים בדרך הנוגדת את הוראות החוק. זאת, גם אם סעיפי האישום, מעט שונים, ומעת לעת משתנות במעט הנסיבות: במישור זה, חוזר המבקש על מעשיו, פעם אחר פעם, גם אם הנסיבות פושטות צורה או לובשות צורה אחרת ממקרה למקרה. ויוטעם: משעה שקבע המחוקק שגם לכתבי אישום התלויים ועומדים כלפי אסיר משקל ממשי בשיקולי הנציב, לכתב האישום המאוחר שהוגש בעניינו של המבקש, שהוא חמור בתכנוו ולא בכדי הוגש הוא (בניגוד לקודמו) לבית המשפט המחוזי, משקל ניכר. ער אני לחלוטין לדברי הסנגורית הנכבדה שבפרשה השנייה טרם הורשע העותר ומכאן שלכאורה עומדת לו חזקת החפות, ואולם, שימת לב בנקודה זו, שעל פי סעיף 9(2) לחוק שחרור על-תנאי ממאסר, גם תכנם של כתבי אישום התלויים ועומדים כנגד האסיר, הינם רלוונטיים לעניין. יתכן, שבהיבט זה מכרסם במעט האמור

בחוק בחזקת החפות, ואולם זו לשון החוק ואין בלתו. וביחס למבקש דנן הדברים אף רלוונטיים. בשולי האמור יצוין שלחובת המבקש גם עבר פלילי קודם משמעותי, אם כי, לא נעלם מעיני שמקורו בתקופה מוקדמת בהרבה של חייו.

1. ואשר לשאר טענות העותר אקבע, שגם אם יש בהן מעט ממש, לא יהא בהן עוד כדי לשנות. הערת הנציב ששב לסורו, אכן גבולית: אין אינדיקציה שמאז בוצעה העבירה דנן, שב הוא לסורו, וככל הנראה, גם כתב האישום המאוחר מתייחס לעבירות שאינן מאוחרות להרשעתו דנן. על הפרק עותר שחזר על מעשיו לא אחת, אך לאו דווקא לאחר הרשעתו בגינה מרצה הוא את עונשו זה. גם סוגיית המסוכנות שהודגשה על ידי המשיבה, אינה העיקרית. אכן, באיזוק אלקטרוני, לא נשקפת ממנו מסוכנות יוצאת דופן. עם זאת, מלכתחילה לא דווקא על כך, השתית הנציב את החלטתו, נשוא הערר.

2. ומכאן חוזר הדיון לשאלת סבירות החלטת הנציב, ובנקודה זו נדרש בית המשפט לקבוע שהחלטת הנציב לראות בעובדה שלא התייצב הנאשם לעבודות שירות כשיקול שבעטיו לא ראוי לאשר לו את בקשתו, אינה החלטה המתאפיינת באי סבירות קיצונית, כזו שראוי לבית המשפט להתערב בה.

5. **סוף דבר.** כאמור, אין לבית משפט זה אלא לבחון את השאלה, האם לוקה החלטת הנציב באי סבירות המצדיקה התערבות. אכן, החלטת הנציב, לאקונית משהו. ואולם, כאמור, ראוי לבית המשפט לבחון את תמונת המצב המהותית לאשורה, ועדיף הדבר על פני בדיקת השאלה עד כמה צמצם הנציב בפירוט החלטתו והאם לא היה ראוי לו להרחיב מעט יותר.

משעה שהובהר שלחובת המבקש שני שיקולים משמעותיים המצטברים זה לזה - העובדה שנדרש הנציב להפקיע את עבודות השירות, שהוכרה, כאמור, כנכונה ולגיטימית אף בבית המשפט העליון; והעובדה שכלפי המבקש הוגש כתב אישום חמור נוסף התלוי ועומד נגדו בהקשרים דומים ורלוונטיים, אין מקום לקביעה שלוקה החלטת הנציב באי סבירות.

6. נוכח כל האמור, דין העתירה, לדחייה.

ניתנה היום, י"ד אב תשע"ו, 18 אוגוסט 2016, בהעדר הצדדים.